



Janko Lorenci: Kompradorji

Sumljiva razprodaja državnega premoženja

Cerar urbi et orbi razglašala, da se bo privatizacija (razprodaja) državnega premoženja nadaljevala. Premier se nasploh naglo preoblači, bolje slači v zelo klasičnega politika. Čez noč je pozabil, da je imel pred volitvami do privatizacije resne zadržke. Se je pretvarjal, da bi bil všeč volivcem? Se res ne zaveda, da dela z razprodajo velikih in pomembnih podjetij nepopravljivo napako in da je v tem trenutku edini človek, ki bi lahko to prodajo ustavil (tudi s pritiskom na banke)? A jo pospešuje, celo straši s trojko in s tem posnema Janšo.

Drugo veliko razočaranje je finančni minister Mramor, ki premieru polaga na jezik ekonomska stališča. Osebnostno, pravi, bi vodil drugačno, ekspanzivno monetarno in fiskalno politiko, a bo moral ravnati nasprotno, ker ima zaradi EU zvezane roke. Pri tem že vrabci čivkajo, da je varčevanje, ki ga članicam vsiljujeta Komisija in Nemčija, katastrofalna politika, ki onemogoča okrevanje, spravlja množice v revščino, koti desni populizem in ekstremizem.

Kako se je lahko Mramor vdal tako brez odpora, če ve, da dela nekaj v temelju narobe? Razprodajo podpira in opravičuje s tem, da mora Slovenija vzpostaviti makroekonomsko ravnotežje, se tako otresti pritiskov EU in si pridobiti gospodarsko suverenost. Relativna gospodarska suverenost je seveda pomembna. Toda z razprodajo telekomov jo izgubljam po svoji volji, nepopravljivo in bistveno bolj, kot če bi nas Komisija morebiti kaznovala za zamudo pri tiščanju primanjkljaja pod tri odstotke BDP (Francija je pravkar napovedala tako zamudo).

Gre za to, da bi se bilo treba za podaljšanje roka trdo boriti. Premier in Mramor sta se kar vdala. Kot da ne bi vedela, da je (ne) uspešnost Slovenije čedalje bolj odvisna od njenega položaja v EU. Tam je pol fronte slabega ali dobrega vladanja. No, Mramor je zdaj vendarle napovedal povečanje primanjkljaja za leto 2015.

Znova je razočarala tudi SD. Privatizaciji v besedah nasprotuje, nato pa vedno stisne rep med noge. Prav tako so bedni poslanci kot celota – kot običajno so zvesti vojački svojih strank in izvršne oblasti, brez lastne hrbtenice in pameti. To ni suveren parlament, sestavljen iz razmišljajočih posameznikov, ampak ograda za strankarske ovce in osle.

Od desne opozicije ni bilo česa pričakovati – že tako jo hotela sama prodati vse državno. Tako razprodaji, ki jo v ubranem zboru podpirajo tudi skoraj vsi mediji, resno nasprotuje zgolj Združena levica.

Neverjetna, prav samomorilska uglašenost. Kdo pravi, da naša politika ne zmore konsenza.

Res je položaj za vlado težaven. Res je treba biti do začetnikov popustljiv in jim pripisati nekaj učljivosti. Še rosno oblast je slabo takoj docela odpisati. Vendar je bilo

o kar usodni škodljivosti »zdravljenja« z zategovanjem pasu in razprodajo državnega premoženja, ki spada v to poglavje, že povedano in argumentirano tako rekoč vse: da nobena država pri zdravi pameti ne razprodaja svojih vitalnih sistemov; da bodo iz Slovenije brez velikih sistemov, velikih porabnikov znanja, pametni in izobraženi ljudje še bolj bežali; da krčenje državne (javne) sfere pomeni še večjo prevlado logike parcialnega dobička nad logiko splošnega interesa; da razprodaja škodi naši ekonomski in politični suverenosti. Pri razprodaji državnega premoženja ravna naša politika z lastnino, ključno kategorijo kapitalizma, kot svinja z mehom.

S tem se nevarno bliža definiciji kompradorske politike, se pravi transmisije mednarodnega kapitala in velikih držav, ki skrbi, da ta kapital in te države kar najlaže uveljavljajo svoje interese na našem ozemlju. Nova vlada z nadaljevanjem razprodaje na samem začetku mandata ubira za Slovenijo pogubno, a zase najudobnejšo pot – da vse štiri od sebe in vabi: na prodaj smo, pridite, poceni damo. Samo še rdeča luč manjka.

Že letos spomladi smo opozorili, da ima kazenski zakonik od leta 2012 dva člena, ki bi ju lahko uporabili proti razprodaji. Po 350. členu se naš državljan, ki skuša spraviti državo v podrejenost ali odvisnost nasproti drugi državi, kaznuje z zapornom od enega do desetih let. Ponovimo, da razprodaje hudo ogrožajo našo gospodarsko suverenost. Drugi člen (257 a) podrobneje govori o škodljivem ravnanju z javnimi sredstvi. Oblika krivde je mešanica naklepa in malomarnosti in zato laže dokazljiva. Kazni so visoke – do osem let zapora.

Opis teh dveh kaznivih dejanj je zelo blizu temu, kar počne naša politika z razprodajo. Zdaj je potrebna ovadba (kake stranke, medija, gibanja ...), dovolj tehtno spisana, da se bosta tožilstvo in policija morala zganiti in uvesti preiskavo. Kazenskoppravna pot za zaščito državnega premoženja je težavna, vendar lahko doseže cilj – deluje preventivno in ustavi razprodajno blaznost, ki jo najbolj poganjajo politika in banke. Neodgovorni politiki, ki je ljudstvu vzela glas in prepovedala referendum s finančnimi posledicami, je treba

nagnati odgovornost v kosti. Če ne gre drugače, lahko tudi pravosodje – sebi v čast in v prid države – pomaga korigirati zgrešeni razvoj, ki ga na eni strani zaznamuje neokolonializem velikih, na drugi pa izgubljanje suverenosti majhnih držav, ki jih vodijo oportunistične, nevedne, ideološko znorjene ali skorumpirane politike.

Seveda bi bilo boljše, če bi Cerar sam ustavil brezumno razprodajo, pokazal, da ni tradicionalno služabniški do tujine, da ni ideološko prepravljen, da razmišlja dolgoročno in ve, da ga ne velijo v tujih salonih, ampak tu. Da se torej zaveda, da je razprodaja uspešnih ali za državo vitalnih podjetij škodljivo, fatalistično, globoko nepatriotsko in tudi kaznivo početje. x

